

แบบการเสนอเค้าโครงผลงาน

(ระดับชำนาญการ)

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวบุรฉกร จันทนราช

● ตำแหน่งปัจจุบัน บรรณารักษ์ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

๑. วิเคราะห์เนื้อหา จำแนกหมวดหมู่หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บสำหรับให้บริการ
๒. กำหนดหัวเรื่องหนังสือภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
๓. ทำรายการทางบรรณานุกรม และบันทึกหลักฐานข้อมูลระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมรายการหนังสือ เพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บในฐานข้อมูลระบบห้องสมุดอัตโนมัติ สำหรับการสืบค้น และให้บริการ

๔. ดำเนินการจัดทำบรรณานุกรมแห่งชาติ

๕. วิเคราะห์เลขหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ และทำรายการบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) แก่สำนักพิมพ์ ผู้จัดพิมพ์ และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการสืบค้นและให้บริการ

๖. ฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ให้แก่นักศึกษา

๗. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

● ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง บรรณารักษ์ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

๑. วิเคราะห์เนื้อหา จำแนกหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำรายการบรรณานุกรม ตรีชนี สารสังเขป และบันทึกหลักฐานข้อมูลระบบห้องสมุดอัตโนมัติ เพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บและให้บริการ

๒. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิธีการและเทคนิคใหม่ ๆ การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานห้องสมุด ทั้งด้านวิชาการและการให้บริการ

๓. ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของกลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ

๔. ประสานการทำงานร่วมกัน โดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

๕. ให้คำแนะนำ ตอบปัญหาและชี้แจง ในเรื่องเกี่ยวกับงานบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์แก่นักศึกษา บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (เรียงลำดับตามความดีเด่น หรือความสำคัญ)
ผลงาน ลำดับที่.....๑.....

๑. เรื่อง.....การจัดหมวดหมู่สื่อโสตทัศนวัสดุของกลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ.....เดือนเมษายน ๒๕๖๕ – มกราคม ๒๕๖๖.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. การลงรายการสื่อโสตทัศนวัสดุตามมาตรฐาน AACR2 และ MACR๒๑

๒. การจัดหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องสื่อโสตทัศนวัสดุให้สอดคล้องกับเนื้อหา

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ

กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานจัดหมวดหมู่สื่อโสตทัศนวัสดุรูปแบบต่าง ๆ เช่น ซีดี (CD) ดีวีดี (DVD) ฮาร์ดดิสก์พกพา (External Hard Disk) แฟลชไดรฟ์ (Flash Drive) และอื่น ๆ ซึ่งมีเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น เพลง ภาพยนตร์ สารคดี วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และอื่น ๆ โดยใช้คู่มือ Local Call Number ของหอสมุดแห่งชาติเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน แต่ยังไม่ครอบคลุมสื่อโสตทัศนวัสดุทั้งหมด ในฐานะบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้รับมอบหมายหน้าที่นี้ จึงมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำผลงาน เพื่อนำเสนอการลงรายการสื่อโสตทัศนวัสดุตามมาตรฐาน AACR2 และ MACR๒๑ การจัดหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องสื่อโสตทัศนวัสดุ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหา และบรรณารักษ์บรรจุใหม่ ให้สามารถจัดหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องของสื่อโสตทัศนวัสดุให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ถูกต้องตามหลักวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. จำแนกรูปแบบและเนื้อหาของสื่อโสตทัศนวัสดุที่ได้รับจากกลุ่มงานคัดเลือกและประเมินคุณภาพทรัพยากรสารสนเทศ รูปแบบของสื่อฯ เช่น ซีดี (CD) ดีวีดี (DVD) ฮาร์ดดิสก์พกพา (External Hard Disk) แฟลชไดรฟ์ (Flash Drive) และอื่น ๆ เนื้อหาของสื่อฯ เช่น เพลง ภาพยนตร์ สารคดี วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และอื่น ๆ

๒. กำหนดเลขประจำสื่อโสตทัศนวัสดุ (Local Call Number) ตามรูปแบบและเนื้อหา

๓. ลงรายการเขตข้อมูล (tag) ที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐาน AACR2 และ MARC21

๔. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดหัวเรื่องสื่อโสตทัศนวัสดุให้สอดคล้องกับเนื้อหา

๕. ลงรายการ Item สื่อโสตทัศนวัสดุไปยังห้องบริการต่าง ๆ ของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

เป้าหมายของงาน

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ และบรรณารักษ์บรรจุใหม่ให้สามารถจัดหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องของสื่อโสตทัศนวัสดุให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ถูกต้องตามหลักวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

สามารถจัดหมวดหมู่สื่อโสตทัศนวัสดุ และบันทึกหลักฐานข้อมูลระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (ALEPH) ได้ถูกต้อง สมบูรณ์ ตรงตามมาตรฐาน AACR2 และ MACR๒๑ สามารถจัดหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องสื่อโสตทัศนวัสดุได้สอดคล้องกับเนื้อหา

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศให้สามารถจัดหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องสื่อโสตทัศนวัสดุได้อย่างถูกต้อง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒. เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์บรรจุใหม่ ให้สามารถจัดหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องสื่อโสตทัศนวัสดุได้อย่างถูกต้อง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ผลกระทบ

๑. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดหมวดหมู่สื่อโสตทัศนวัสดุถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑. บรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่สื่อโสตทัศนวัสดุเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๕ จึงทำให้การปฏิบัติงานในช่วงแรกยังไม่ราบรื่น การกำหนดเลขประจำสื่อฯ (Local Call Number) และการลงรายการเขตข้อมูล (tag) ยังไม่ครบถ้วน จึงต้องศึกษาคู่มือเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่สื่อโสตทัศนวัสดุเพิ่มเติม

๒. สื่อโสตทัศนวัสดุบางเรื่องมีเนื้อหาซับซ้อน ทำให้ต้องใช้เวลาในการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อกำหนดหัวเรื่องสอดคล้องกับเนื้อหา

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. แฟ้มข้อมูลหลักฐาน (Authority Control File) สำหรับชื่อผู้แต่ง (Author) และหัวเรื่อง (Subject) ที่มีอยู่ในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (ALEPH) บางรายการยังมีข้อผิดพลาด ส่งผลต่อการดึงข้อมูลส่วนนั้นไปใช้ทำรายการทางบรรณานุกรมสื่อโสตทัศนวัสดุ

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. กรณีสื่อโสตทัศนวัสดุบางเรื่องมีเนื้อหาซับซ้อน จึงใช้วิธีการค้นหาเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (ALEPH) หรือฐานข้อมูลอื่น ๆ เช่น สหบรรณานุกรมของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดหัวเรื่องให้ถูกต้อง

๒. กรณีแฟ้มข้อมูลหลักฐาน (Authority Control File) ชื่อผู้แต่ง (Author) และหัวเรื่อง (Subject) ใช้วิธีการแก้ไขข้อมูลนั้นให้ถูกต้อง เพื่อให้การดึงข้อมูลไปใช้ทำรายการทางบรรณานุกรมสื่อโสตทัศนวัสดุถูกต้องสมบูรณ์

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) บุณศิริ จันทร์นาค
(นางสาวบุณศิริ จันทร์นาค)
..... ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

(ลงชื่อ) บุโรก จันทนราช
(นางสาวบุโรก จันทนราช)

ผู้ขอประเมิน

(ลงชื่อ) สม งาม
๒๗ ก.ค. ๕๖

(นางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม)

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) สม งาม
๒๗ ก.ค. ๕๖

(นางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม)

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ

ข้าราชการแทนผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียว ก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

ผลงาน ลำดับที่..... ๒.....

๑. เรื่อง.....การให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP).....

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ.....เดือนมกราคม ๒๕๖๔ – มกราคม ๒๕๖๖.....

๓. ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. การลงรายการหนังสือตามมาตรฐาน AACR2

๒. การวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)

๓. การกำหนดหัวเรื่องให้สอดคล้องกับเลขหมวดหมู่และเนื้อหาของหนังสือ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ

กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) แก่สำนักพิมพ์ ผู้จัดพิมพ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ในฐานะบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาฯ ที่ได้รับผิดชอบหน้าที่นี้ จึงมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำผลงาน เพื่อนำเสนอกระบวนการให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาฯ และบรรณารักษ์บรรจุใหม่ให้สามารถให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) ได้ครบกระบวนการ เป็นมาตรฐานเดียวกัน ถูกต้องตามหลักวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้จัดพิมพ์ และสำนักพิมพ์ได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. เลือกคำร้อง CIP ที่ได้รับเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) แล้วเท่านั้น

๒. ตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ผู้แปล ผู้วาดภาพประกอบ ครั้งที่พิมพ์

ผู้รับผิดชอบการพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และจำนวนหน้าให้ถูกต้องตามมาตรฐาน AACR2

๓. วิเคราะห์เลขหมวดหมู่ตามระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)

๔. กำหนดหัวเรื่องให้สอดคล้องกับเลขหมวดหมู่และเนื้อหาของหนังสือ

๕. ดำเนินการอนุมัติคำร้อง CIP

เป้าหมายของงาน

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ และบรรณารักษ์บรรจุใหม่ให้สามารถให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) ได้ครบถ้วนทุกกระบวนการ สามารถวิเคราะห์เลขหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องได้ถูกต้องตามหลักวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้จัดพิมพ์ และสำนักพิมพ์ได้เป็นอย่างดี

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

สามารถให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) ได้ถูกต้อง สมบูรณ์ ตรงตามมาตรฐาน AACR2 วิเคราะห์เลขหมวดหมู่ได้ถูกต้องตามระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) และกำหนดหัวเรื่องได้สอดคล้องกับเลขหมวดหมู่และเนื้อหาของหนังสือ

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๑. เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศให้สามารถให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) ได้ครบถ้วนทุกกระบวนการ สามารถวิเคราะห์เลขหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องได้ถูกต้องตามหลักวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์

๒. เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์บรรจุใหม่ ให้สามารถเรียนรู้การให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) ได้ครบถ้วนทุกกระบวนการ สามารถวิเคราะห์เลขหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องได้ถูกต้องตามหลักวิชาชีพทางบรรณารักษศาสตร์

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑. หนังสือบางเรื่องมีเนื้อหาซับซ้อน ทำให้ต้องใช้เวลาในการวิเคราะห์เลขหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่อง

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. ผู้จัดพิมพ์แนบเอกสารประกอบไม่ครบถ้วน ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์เลขหมวดหมู่และกำหนดหัวเรื่องของหนังสือได้

๒. สถานการณ์โควิด-๑๙ ทำให้ต้องปฏิบัติงานที่บ้าน จึงรับผิดชอบงานวิเคราะห์เลขหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ และทำรายการทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ (CIP) จำนวนมาก ทำให้บางวันไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วน

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. กรณีผู้จัดพิมพ์แนบเอกสารไม่ครบถ้วน จึงใช้วิธีการแจ้งให้ผู้จัดพิมพ์แนบเอกสารประกอบให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ หน้าปก หน้าลิขสิทธิ์ คำนำ สารบัญ และเรื่องย่อ

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นางสาวบุษกร จันทนภักดิ์)
ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

(ลงชื่อ) นุสกร จันทนราช
(นางสาวนุสกร จันทนราช)

ผู้ขอประเมิน

(ลงชื่อ)
๒๗ ก.ค. ๖๖

(นางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม)
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการศูนย์ฯ สำนักหอสมุดแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)
๒๗ ก.ค. ๖๖

(นางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม)
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการศูนย์ฯ สำนักหอสมุดแห่งชาติ

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชา
ที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้คำรับรอง
๑ ระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการปรับปรุงหรือพัฒนางาน (ระดับชำนาญการ)

๑. เรื่อง.....หัวข้อออนไลน์หมวดพุทธศาสนา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดออนโทโลยี (Ontology).....

๒. หลักการและเหตุผล

หัวข้อ (Subject Headings) เป็นคำ กลุ่ม หรือวลีที่กำหนดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ หัวเรื่องเป็นศัพท์ควบคุมทำหน้าที่บอกหรือแสดงถึงเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศ และเป็นตัวแทนเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่ทำหน้าที่เป็นจุดเข้าถึงสารสนเทศที่สำคัญ

สำนักหอสมุดแห่งชาติ โดยกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศได้จัดทำคู่มือ “การวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือพุทธศาสนา กำหนดโดยหอสมุดแห่งชาติ” สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ แต่ปัจจุบันหัวข้อหมวดพุทธศาสนามีจำนวนน้อย และยังไม่ครอบคลุมคู่มือเล่มดังกล่าว จึงทำให้บรรณารักษ์กำหนดได้เพียงหัวข้อกว้าง ๆ และบางครั้งต้องใช้เวลาในการกำหนดหัวข้อ หากมีการจัดทำหัวข้อออนไลน์หมวดพุทธศาสนา โดยกำหนดรายการโยงหัวข้อใหญ่และหัวเรื่องย่อยที่มีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับคู่มือ “การวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือพุทธศาสนา กำหนดโดยหอสมุดแห่งชาติ” จะทำให้บรรณารักษ์สามารถกำหนดหัวข้อได้ครอบคลุมและปฏิบัติงานได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

แนวคิดออนโทโลยี (Ontology) เป็นการกำหนดนิยามความหมายของคำศัพท์ที่ใช้เป็นตัวแทนของแนวคิดของข้อมูล สารสนเทศที่มีเนื้อหาเดียวกัน ให้เข้าใจความหมายที่สอดคล้องตรงกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน หากนำแนวคิดออนโทโลยีมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดหัวข้อหมวดพุทธศาสนา จะทำให้ได้หัวข้อที่มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกัน อำนวยความสะดวกในการกำหนดหัวข้อของบรรณารักษ์ และสามารถกำหนดหัวข้อได้ครอบคลุมมากขึ้น

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

บทวิเคราะห์

ปัจจุบันหัวข้อหมวดพุทธศาสนามีจำนวนน้อย จึงทำให้บรรณารักษ์กำหนดได้เพียงหัวข้อกว้าง ๆ และบางครั้งต้องใช้เวลาในการกำหนดหัวข้อ ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือ และยังไม่พบหัวข้อหมวดพุทธศาสนาประกอบคู่มือ “การวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือพุทธศาสนา กำหนดโดยหอสมุดแห่งชาติ”

แนวคิด

แนวคิดออนโทโลยี (Ontology) เป็นการนิยามหรือให้คำจำกัดความที่ชัดเจนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ประกอบด้วยคำศัพท์ของเนื้อหาและรายละเอียดที่อธิบายความหมายของคำศัพท์ คุณลักษณะ และความสัมพันธ์ของคำศัพท์เหล่านั้น เพื่อให้คอมพิวเตอร์และมนุษย์สามารถเข้าใจความหมายของสิ่งนั้นได้เหมือนกัน บทบาทที่สำคัญของออนโทโลยี คือ การอธิบายเชิงความหมายเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในขอบเขตความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้สอดคล้องตรงกันโดยใช้แนวคิดเดียว เพื่อลดความสับสนที่อาจเกิดขึ้นจากคำศัพท์ที่คลุมเครือ และสนับสนุนการแลกเปลี่ยน การเรียกดู และค้นคืนสารสนเทศ อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบ

ฐานความรู้และห้องสมุดดิจิทัลเชิงความหมาย ช่วยให้การสืบค้นข้อมูลสามารถสืบค้นคำที่มีความหมายเหมือนกันแต่ใช้ต่างกันออกมาได้

ข้อเสนอ

นำแนวคิดออนโทโลยี (Ontology) มาใช้อธิบายเขตความรู้หมวดพุทธศาสนา ดังนี้

๑. การรวบรวมคำศัพท์และกำหนดนิยามหมวดพุทธศาสนา โดยรวบรวมรายการคำศัพท์และคุณสมบัติของคำศัพท์จากคู่มือ “การวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือพุทธศาสนากำหนดโดยหอสมุดแห่งชาติ” และวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร ฐานข้อมูล เว็บไซต์ และอื่น ๆ เพิ่มเติม

๒. การกำหนดหัวเรื่องใหญ่ หัวเรื่องย่อย และจัดโครงสร้างความสัมพันธ์

๓. กำหนดคุณสมบัติของหัวเรื่องหลัก หัวเรื่องย่อย และคุณลักษณะของคุณสมบัติ

๔. สร้างข้อมูลตัวอย่าง เป็นการสร้างคำศัพท์ โดยใช้คำข้อมูลตามคุณสมบัติและคุณลักษณะที่กำหนด

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นคู่มือการปฏิบัติงานใช้ประกอบกับ “คู่มือการวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือพุทธศาสนากำหนดโดยหอสมุดแห่งชาติ” อำนวยความสะดวกให้บรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศสามารถกำหนดหัวเรื่องได้สอดคล้องกับเลขหมวดหมู่พุทธศาสนา และลดระยะเวลาในการปฏิบัติ ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

บรรณารักษ์กลุ่มงานวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศสามารถกำหนดหัวเรื่องหนังสือพุทธศาสนาได้มากขึ้น ครอบคลุมหัวเรื่องใหญ่และหัวเรื่องย่อย สอดคล้องกับเนื้อหาของหนังสือ

(ลงชื่อ) บุษิสร จันทนา
(นางลัดดาวัลย์ จันทนา)
ผู้ขอประเมินบุคคล
(วันที่) ๒๗ / ก.พ. / ๖๖